

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/42/2022
Identifikačné číslo spisu: 2320010313
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:2320010313.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obvineného R. S., pre pokračovací prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2023 v Bratislave, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/11/2021, z 23. novembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/11/2021, z 23. novembra 2021

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 34 ods. 2, § 49 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona,

v prospech obvineného R. S..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku

z r u š u j e

rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/11/2021, z 23. novembra 2021.

Z r u š u j e aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Krajskému súdu v Trnave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 27T/26/2020, zo 16. novembra 2020 bol obvinený R. S. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 21. septembra 2019 v čase o 17:16 hod. v obchodnom dome COOP Jednota Galanta na Českej ulici v Galante spoločne s Q. L. (právoplatne odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 27T/26/2020, z 23. júna 2020) zobrali z predajnej plochy 1 ks kávy Eduscho arabica 250 g, 1 ks kávy Gold selection 200 g a 1 ks víno Pezinské zámocké červené, ktoré schovali do čiernej kabelky Q. L., s takto ukrytým tovarom prešli bez zaplatenia cez pokladničnú zónu, čím spôsobili spoločnosti COOP Jednota Galanta, spotrebné družstvo, IČO: 00 168 840, škodu vo výške 11,79 eur, pričom R. S. bol rozhodnutím Obvodného oddelenia PZ Galanta č. bloku XXXXXXXXX dňa 26. novembra 2018 postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a trestným rozkazom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 0T/167/2019, z 24. júna 2019, právoplatný toho dňa, odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona účinného pred 1. augustom 2019,

2/ dňa 29. septembra 2019 v čase o 12:00 hod. v obchodnom dome COOP Jednota Galanta na Českej ulici v Galante spoločne s Q. L. (právoplatne odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 27T/26/2020, z 23. júna 2020) zobrali z predajnej plochy 1 ks víno Uhranské južné červené, 1 ks maslo, 2 ks Kinder mliečny rez, 1 ks plátkový syr Kapucin, 2 ks zmes tatárska, 3 ks obľátka Lina, 1 ks káva Tchibo espresso, 1 ks paprika mletá, 4 ks Margot tropical, ktoré schovali do čiernej kabelky Q. L. a s takto ukrytým tovarom prešli bez zaplatenia cez pokladničnú zónu, čím spôsobili spoločnosti COOP Jednota Galanta, spotrebné družstvo, IČO: 00 168 840, škodu vo výške 18,04 eur, pričom R. S. bol rozhodnutím Obvodného oddelenia PZ Galanta č. bloku XXXXXXXXX dňa 26. novembra 2018 postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a trestným rozkazom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 0T/167/2019, z 24. júna 2019, právoplatný toho dňa, odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona účinného pred 1. augustom 2019.

Obvinenému R. S. bol za to uložený podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 3, § 39 ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. k), písm. l) a § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace s tým, že podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd zároveň rozhodol o náhrade škody podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku tak, že poškodenú spoločnosť COOP Jednota Galanta, spotrebné družstvo, IČO: 00 168 840, so sídlom Revolučná štvrť 953, Galanta, odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Trnave, na podklade odvolania obvineného, rozsudkom, sp. zn. 3To/11/2021, z 23. novembra 2021 postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obvinenému uložil podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. k), písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace s tým, že podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody obvinenému podmienične odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov.

Proti označenému rozsudku krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku (č. l. 160 a nasl. spisu) v neprospech obvineného, pretože bol porušený zákon v prospech obvineného, a to konkrétne v ustanoveniach § 2 ods. 10, ods. 12, § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2, § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b), § 49 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 50 ods. 1 Trestného zákona. Prokurátor uviedol, že je objektívne dané, že výrok napadnutého rozsudku priamo odporuje zmyslu a účelu § 49 ods. 2 Trestného zákona, ktoré expresis verbis vylučuje podmieničné odloženie výkonu trestu odňatia slobody ukladaného páchatelovi, ktorý sa skutku dopustil v skúšobnej dobe podmieničného odsúdenia. V súvislosti s tvrdeným prokurátor poukázal na rozhodnutie Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Tdo/48/2016, zo 14. júla 2016 a rozhodnutie č. 85/2015 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 7/2015.

Prokurátor ďalej uviedol: „S prihliadnutím na zákonnú právnu úpravu ako aj súdnu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky teda nie je možné uložiť „podmienku na podmienku“, keďže takýto postup popiera účel zákona. Na druhej strane, zákon nebráni uloženiu iného druhu trestu vtedy, ak by uloženie nepodmienečného trestu bolo neprimerané prísne. Je nesporné, že v predmetnej trestnej veci Krajský súd v Trnave nesprávne aplikoval ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona. Pokiaľ dospel k záveru, že uloženie nepodmienečného trestu obvinenému R. S. by bolo neprimerane prísne, mal možnosť uložiť iný prípustný druh trestu. Tým by boli dodržané platné zákonné ustanovenia a účel zákona sledovaný zákonodarcom a súčasne by boli zohľadnené individuálne okolnosti konkrétneho prípadu. V súvislosti so závažnosťou namietaného porušenia zákona, ktoré vyžaduje ustanovenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku, k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku treba uviesť, že v dôsledku nesprávnej aplikácie ustanovení o ukladaní trestu odňatia slobody bol obvinenému uložený trest, ktorý zákon v dotknutom prípade uložiť neumožňuje (podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody, hoci mal byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, prípadne iný trest), čo v danom prípade bolo v prospech obvineného a zásadne to ovplyvnilo jeho postavenie“.

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/11/2021, z 23. novembra 2021 bol z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 10, ods. 12, § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2, § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b), § 49 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 50 ods. 1 Trestného zákona, v prospech obvineného R. S.. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu a zrušil aj ďalšie rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Trnave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa stručne vyjadrila Okresná prokuratúra Galanta (č. l. 174 spisu), ktorá uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava dovolania podaného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa prostredníctvom ustanoveného obhajcu (opatrenie, sp. zn. 31T/47/2018, z 12. mája 2022, č. l. 171 spisu) vyjadril obvinený (č. l. 175 a nasl. spisu), ktorý uviedol, že rozhodnutie krajského súdu je vecne a právne správne, a súd prišiel vo veci k zákonnému rozhodnutiu a vymeral dostatočne prísny a spravodlivý trest. Vo vyjadrení odcitoval dva odseky z odôvodnenia krajského súdu (s. 6-7 napadnutého rozsudku), s ktorými sa aj stotožnil. Obvinený sa v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trnave, na základe ktorého odvolací súd zvolil odklon od znenia ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona, a to nielen s poukazom na zmysel a podstatu zákona, ale aj s poukazom na všetky okolnosti spáchania skutku a tiež osobné pomery obvineného. Skutky, pre ktoré bol obvinený stíhaný, sú menšej závažnosti, o čom primárne svedčí majetková škoda vo výške 29,83 Eur, ktorá by bez naplnenia ďalších kvalifikačných znakov nenapĺňala ani kvalifikáciu skutku ako trestného činu. Obvinený sa k spáchaniu skutkov už pri prvom výsluchu (pred vznesením obvinenia), následne aj po vznesení obvinenia a do tretice aj v konaní pred súdom priznal, opísal, ako ku skutku došlo, svoje konanie oľutoval, prejavil snahu o náhradu škody, čo napokon aj 11. novembra 2020 urobil. Od spáchania skutku až do rozhodnutia okresného súdu uplynula doba jedného roka, do verejného zasadnutia odvolacieho súdu viac ako dva roky, počas ktorej doby sa obvinený nedopustil žiadnej protiprávnej činnosti. Od spáchania skutkov vedie riadny život, je zamestnaný u zamestnávateľa TANDEM personal partner, s. r. o., od 17. augusta 2021. Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Trestného poriadku),

na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (370 ods. 3 Trestného poriadku), obsahuje náležité odôvodnenie (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru o dôvodnosti dovolania podaného generálnym prokurátorom.

Generálny prokurátor založil opodstatnenosť dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku na tom, že krajský súd nesprávne aplikoval § 49 ods. 2 Trestného zákona, nakoľko nie je možné uložiť „podmienku na podmienku“ a na druhej strane zákon nebráni uloženiu iného druhu trestu vtedy, ak by uloženie nepodmienečného trestu bolo neprimerane prísne. Navyše, obvinenému bol uložený trest, ktorý zákon v dotknutom prípade uložiť neumožňuje, a teda podmiennečne odloženie výkonu trestu odňatia slobody, hoci mal byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, prípadne iný alternatívny trest.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa rozumie uloženie „počítateľného“ trestu (trest odňatia slobody, trest domáceho väzenia, trest povinnej práce, peňažný trest, zákaz činnosti, zákaz pobytu, trest zákazu účasti na verejných podujatiach a trest vyhostenia) pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby ako aj uloženie takéhoto trestu nad maximálne povolenú výmeru.

Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa (napr. uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin, ide aj o prípad, ak obvinenému bol napriek zákazu - § 49 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu). Tento dovolací dôvod možno použiť aj v prípadoch, pri ktorých boli súčasne uložené tresty, pričom Trestný poriadok uloženie takýchto trestov súčasne nepripúšťa - § 34 ods. 7 Trestného zákona.

Podľa § 49 ods. 1 Trestného zákona súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo

b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Podľa § 49 ods. 2 Trestného zákona ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu je s ohľadom na jeho následky na subjekt trestu i na spôsob jeho „výkonu“ špecifickým - osobitným druhom trestu, a preto sa na pochybenie pri jeho ukladaní vzťahuje § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku tak isto ako na ostatné druhy trestov.

Krajský súd pochybil, keď po zrušení rozsudku okresného súdu vo výroku o treste obvinenému uložil trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu, a to v rozpore s jasným a zrozumiteľným znením § 49 ods. 2 Trestného zákona, ktoré *expressis verbis* vylučuje možnosť uložiť „podmienku na podmienku“. V predmetnej veci obvinený spáchal úmyselný trestný čin (čo je zjavné už zo samotného skutku) a trestný čin bol spáchaný 21. septembra 2019 a 29. septembra 2019 - v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, pričom skúšobná doba obvinenému plynula od 24. júna 2019 do 24. júna 2020 (trestný rozkaz Okresného súdu Galanta, sp. zn. OT/167/2019, z 24. júna 2019).

Krajský súd nie celkom správne pochopil nález ÚS SR, sp. zn. III. ÚS 72/2010, zo 4. mája 2010, ktorý síce hovorí o výklade právneho predpisu (e ratione legis), ale v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochýb. Ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona je nielen jednoznačné a zrozumiteľné - striktný zákaz uložiť „podmienku na podmienku“, ale to je aj jeho zmyslom a účelom od samotného okamihu jeho včlenenia do Trestného zákona. V tomto prípade teda nedochádza k rozporu znenia právneho predpisu s jeho zmyslom a účelom. Keďže nemožno konštatovať ani nejasnosť či nezrozumiteľnosť ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona, krajský súd celkom zjavne porušil zákon v prospech obvineného. Svoje dobrodenie, pochopenie a láskavosť nemôže súd odôvodňovať rozhodnutím porušujúcim zákon, s odôvodnením, že trest uložený v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona by bol pre obvineného prísny, najmä ak existuje možnosť uložiť obvinenému iný druh trestu. Ak krajský súd považuje ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona za rozporné s Ústavou Slovenskej republiky, môže iniciovať konanie pred ústavným súdom.

S ohľadom na uvedené, zistiac naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného zákona, vyhovel najvyšší súd dovolaniu generálneho prokurátora a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.